

Obilné silá a sklady

T-21 Podunajské Biskupice

V druhej časti trojdielnej série, ktorá má za úlohu predstaviť hlavné typy obilných síl a skladov postavených v rozpätí 60. až 90. rokov, sa tentokrát vyberieme do Podunajských Biskupíc za jednu z najrozšírenejších stavieb tohto typu v bývalom Československu.

Ing. Marek Jakubec, marketingový manažér a vedúci poľnej výroby osiva kukurice RWA SLOVAKIA, spol. s r. o., marek.jakubec@rwaslovakia.sk

Tunajšie silo na 21 000 ton je najrozšírenejším povojnovým typom. Nájdeme ho na celom Slovensku a v Česku, na viac ako 89 miestach. Ide o typizovaný druh sila, tzv. opakovaný projekt. Prvé silo s kapacitou 21 000 ton bolo dokončené Priemstavom Pardubice na konci roku

1961 v Pardubiciach. V roku 1965 realizovala Stavindustria Bratislava prvé silo tohto typu na Slovensku, nazvané Michalany, podľa obce v okrese Trebišov. Architektonické a prevádzkové rozvrhnutie prechádzalo postupom rokov úpravami. Vznikali rôzne kapacitné varianty.

Variant Podunajské Biskupice vychádzal z projektového vzoru ústavu Ústrednej správy nákupu zemедělských výrobků (ÚSNZV) v Prahe, hlavného projektanta Ing. Rudiša, z rokov 1966 – 1968. Kompletnú dodávku technológií, vrátane montáže, zabezpečoval CHEPOS, závod Pardubice. Silo bolo uvedené do prevádzky v roku 1977.

Vlastné silo tvorí železobetónový monolitický korpus. Časť pre uskladnenie obi-

Pohľad od železnice na veľkokapacitné železobetónové obilné silo RWA Podunajské Biskupice (1976 - 1977), vľavo sú v roku 1987 dostavané ocelové zásobníky.

Interiér posledného poschodia s pásovými dopravníkmi pre nakladňovanie do buniek.

Ukážka zložitých dopravných ciest obilného sila.

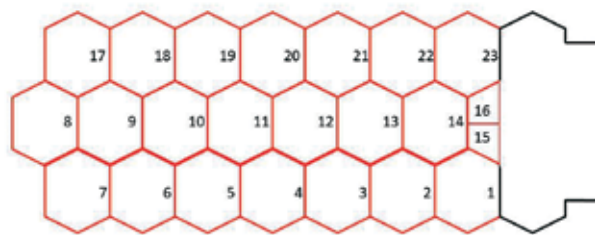

Pohľad na sústavu síl z juhu, v popredí nadzemný plynový potrubný most sušičky uložený na ocelovej konštrukcii.

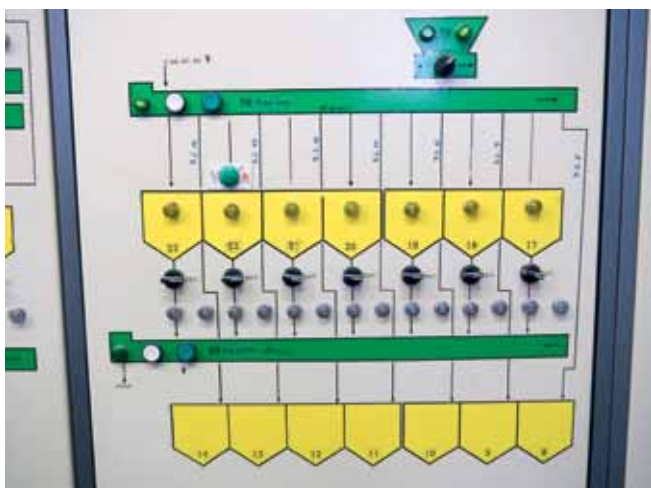

Čiastkový pohľad na zónu s bočnými výpusťami, tzv. silosmi, na vyskladňovanie zrnín samospádom. 14 silosov, jeden pre každú periférnu bunku.

T-21 Podunajské Biskupice

Pôdorys s usporiadaním silových buniek, v pravej časti situovaná strojovňa.

Časť ovládacieho panelu veľínu sila s vyobrazením rozdeľovania a plnenia do silových komôr 8-23.

Sušička obilia typu MC (MATHEWS Company) model – 975 so samostatne stojacim ovládacím panelom.

Spodný pohľad na zakončenie hlbínnej bunky sila zo suterénu s výpusťami.

Spodný pohľad na „polovičnú bunku“ určenú ako zásobník na kalibrát, t. j. na zlomky získané v procese čistenia zrnín.

lia pozostáva z 21 šesťbokých komôr so svetlým priemerom 6 m, usporiadaných v troch radoch po sedem vedľa seba. Dopĺňajú ich dve výdajové štvrtbunky. V dvoch priľahlých šesťuholníkových ko-

morách a predsadenej časti obdĺžnikového tvaru sa na každom poschodí nachádza nejaké technické vybavenie a stroje. Výška síl vrátane vrchu strojovne dosahuje 51,4 metra. V dvanásť-poschodovej

strojovni sú elevátory, zariadenia pre čistenie a prevetrávanie obilia, aspiračné zariadenia a váhy. V čelnej časti je výtah so schodiskom. Výdajové štvrtbunky slúžia na prípravu tovaru pred vyskladnením.

Pohľad do interiéru sila v suteréne. Dná buniek s výpusťami, vyskladňovacími pásmi a aspiračným potrubím.

Vyskladňovanie kukurice.

Časť obilného sila so železničnou vlečkou, košmi a prístreškom pre krytú váhu na vážnie vagónov, vpravo sú bočné výpuste, tzv. silosi, na vyskladňovanie zrnín samospádom.

K silu bola pristavaná skupina ocelových síl VŽKG.

Technologické zázemie tvorí na dvadsiatich poschodiach vyústenie piatich korčkových elevátorov, ktoré vynášajú obilie z prízemnia do kruhových rozdeľovačov, schopných tovar transportovať do viac ako troch smerov, s následným naskladnením pomocou vozíkov na dvoch dopravných pásoch pod strechou (11. poschodie) do silových buniek. Kapacita je 65 ton za hod. Na šiestom poschodí sú umiestnené dve čističky - typ ASP-750 v kombinácii s vibračnou čističkou. Odstránené organické a anorganické nečistoty (zlomky, cudzie semená, prímese, prach) sú zhromažďované do polovičnej silovej bunky situovanej v podlažných priestoroch strojovne. Horizontálny transport obilia prebieha po

mocou troch dopravných pásov pod silami.

V roku 1987 sa na základe zastavovacej štúdie realizovala dostavba. Jej súčasťou bolo aj ocelové obilné silo VŽKG 4 000 ton, ktoré tvorilo spolu s ďalšími zariadeniami takzvané VNS (Výrobné-nákupné stredisko) Podunajské Biskupice s externou umiestnenou čističkou typu ASP-750. Ocelové silo tvoria 4 ks kruhových stojatých zásobníkov priemeru 8,57 m, každý s kapacitou 1 000 t, osadených v dvoch radoch s celkovou kapacitou 4 000 ton zrnín. Zásobníky sú napojené strojnotecnologickým zariadením na príjmový kôš a na existujúce železobetónové silo a dnes už zbúranú stavbu výrobné krmných zmesí (VKZ). Celková výška buniek

sila je 26,0 m. Dodávateľom ocelových zásobníkov boli VŽKG, n.p. Ostrava, podobne ako v prípade OS1 a OS2 Malacky.

Z histórie sila treba spomenúť, že k nim vedie vlečka z neďalekej nákladnej stanice Bratislava - Podunajské Biskupice. Do roku 2008 tu pracovala lokomotíva T212.0664, ktorá má dodnes v areáli svoje depo - lokoremičku. T212 bola malá posunovacia dvojnápravová lokomotíva od výrobcu TEES Martin s inštalovaným naftovým motorom TATRA T-930 určená na posun vozových súprav v areáli sila. V súčasnosti už trať nie je v prevádzke. Posledné železobetónové silo bolo postavené na území Československa v roku 1990. □